Do Võ Phi Hùng cựu HS. Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường [illegible]

SỐ THỨ 1397 — NGÀY THỨ NĂM 29 MARS 1923 — NGÀY 13 THÁNG HAI ANNAM NĂM QUÍ-HỢI — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
Téléphone: 208
Adresse télégraphique: LUCTINH-SAIGON
GIÁ BÁN [illegible]

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS).

南中日報！六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 155-165-161 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 8, rue Tronchet.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

BUÔN BẠC

VỀ VIỆC CHO VAY ĐẶC NỢ

Nếu muốn lấy phép công-bình để làm đề mà luận, thì, theo ý tôi tưởng — lại nghĩ, dẫu ai có chí tìm-tòi về đấy cũng đều phải tưởng như ý tôi vậy — trong hoàn-cầu nầy, từ một đại quốc cực điểm văn-minh, giàu mạnh đệ nhứt trong liệt-cường, chí một tiểu bang cực điểm giả-mang, nghèo yếu hơn hết trong chư-hầu, chẳng có luật nước nào công-bình cho bằng luật Pháp-quốc. [illegible] Cái tiếng khen ngợi của tôi phô đây, [illegible] lời dua bợ mà phải sợ e có người phản đối trước mặt, bằng chẳng, cũng có kẻ dèm-siểm sau lưng; vì, bắt từ trong buổi mới sấp dẫn lại đây, những đấng bực thượng-lưu thức-giả, mến nước yêu dân như chư-tôn, mà nhứt là những tay ưu-thế mẫn-thời, ái-quần ái-chủng như chư độc-giả, đã từng nghe các nước trầm-trồ, liệt-cường phong tặng; chẳng phải mới nghe tiếng khen ngợi của tôi một lần đầu mà lấy làm lạ tai, lầm ngỡ cho tôi hồ-mị. Tôi lại dám quyết hẳn rằng trong thế-gian nầy một mình luật nước Pháp hoàn-toàn hơn hết. Ngoại trừ bên Hình, luật Pháp chẳng để cho mạnh hiếp yếu, chúng hiếp cô, còn bên Hộ luật cũng chẳng để cho giàu hiếp nghèo, thế khi lý. Chẳng cần kể hết chi cho dong dài, lấy nội trong trường buôn bạc, cũng chẳng thấy luật Pháp buộc về việc cho vay đặt nợ rất có nhân, binh vực kẻ nghèo, chẳng nệ mích lòng tài-chủ. [illegible] quốc cũng như một nước nào khác vậy. Nếu chẳng lấy cái văn-minh đem ra mà so sánh, thì Pháp cũng lấy dân mà làm căng bổn. Lại như trong số dân, dầu cho giàu mạnh cách mấy đi nữa, cũng còn thấy kẻ giàu người nghèo luôn-luôn. Mà hễ dân trong nước có nghèo có giàu, có sang có hèn, thì, tự nhiên, có sự thay bực đổi ngôi, tùy theo phẩm giá; vì biết chữ Tự-do Bình-đẳng còn rạng về phân minh. Thoản lại, dân một nước, dầu là Tự-do Bình-đẳng, mà có nghèo, có giàu có phẩm cao giá thấp, chia bực đổi ngôi với nhau, thì tránh sao khỏi kẻ nghèo nhờ bợn của kẻ giàu, sanh sự cho vay đặc nợ. Thế thì sự cho vay đặc nợ không có dân nước nào là không có. Nhưng mà sự cho vay đặt nợ trong nước văn-minh như Pháp-quốc có luật ràng buộc, định lời vốn có chừng, để mà binh vực kẻ nghèo, chớ chẳng phải như sự cho vay đặc nợ trong xứ Nam-kỳ nầy, rộng hẹp tự quyền tài chủ. Luật nước Pháp định theo phép, tiền cho vay sanh lợi chung niên có ba [illegible] tiền bạc hiếm hoi, người chịu vay lợi chung niên tới năm, sáu phân là cao tột bực. Không ai chịu vay cao hơn nữa. Mà dầu cho có người vì cơn gấp rút, chịu lợi cao hơn nữa mà vay cho đặng, thì cũng chẳng có ai dám cho; vì cho vay ăn lời quá cao, thì luật nước chẳng dung, phạt tạ nặng nề dữ lắm. Ấy là cách cho vay đặc nợ bên Pháp. Còn bên Nam-kỳ nầy tuy cũng cọng đồng luật Pháp, mà bởi thói nước tục dân đã quen, sự cho vay đặc nợ khác hơn xa lắm. Chẳng cần tìm biết chi xa, lấy nội một sự lợi năm với lời tháng, cũng thấy khác nhau xa lắm. Pháp cho vay tính lời năm. Nam-kỳ nợ nần tính lời tháng. Bởi vậy, đem hai xứ mà sánh nhau, Pháp cho vay tính lời năm phân mỗi năm cũng rất nhẹ nhàn, vì là lời năm; còn Nam-kỳ dầu tính lợi hai phân cũng quá nặng nề, vì là lời tháng; Huống chi tục xứ Nam-kỳ, cho vay hai mươi phân lời [illegible] hơn hết. Tỉ như cho một đồng bạc vốn, mỗi tháng hai cắt bạc lời; một năm 12 tháng, 2 đồng tư bạc lời, tính lại tiền lời xấp hai tiền vốn. Như nói lợi chung niên, thì là lợi 240 phân, nào phải 24 phân như người tính lầm nói lộn xưa nay đó vậy.

Nếu đem mà sánh lại với cách cho vay ăn lời bên Pháp thì khác nhau là bao xa? Một trắng một đen; vì bên Pháp tính lợi chung niên quá cao là 5 phân; Nam-kỳ tính quá thấp là 240 phân; cho hay hai xứ đồng một luật.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

(Mai tiếp).

AI SỢ VỢ?

(Tiếp theo)

Cái đoạn người đàn-ông vì lòng háo-sắc, ham đồng tiền mà trở nên người sợ vợ đã đành như lời bàn trên kia; lại còn lắm nỗi bởi trí khôn hẹp-hòi, tánh-tình lún-túng, thì tức-nhiên phải sợ vợ là khác.

Hôm qua tôi có nói gần đây có ông sợ vợ, mà nếu bài luận nầy không bàn đến cái lịch-sử sợ vợ của ngài, thì cũng như «ăn cơm không cá, ăn trầu không cau» vậy. Nên tôi xin lược ký vào để giúp độc-giả xem một việc lạ.

Ông ấy vốn nhà có học-thức, có chí sáng-tạo kinh-dinh, đối với nhà chánh-trị, với bực thương-gia, ông có cái chí tự-mãng. Nên chi muốn việc gì của ông làm không được tấn bộ bằng người ta là bởi ông hay có cái mối nên, thì ông lại có cái [illegible] coi có cẩn-thận. Cái tánh của ông xử ở ngoài như thế, mà ở trong ông cũng xử một mực làm vậy thôi.

Chính vì: (lời của luận-giả bàn riêng) Có lẽ ngày kết-hôn của ông, làm sao ông cũng tự biết ông là một thể cứng-cỏi bền vững như cây tòng cây quân, để cho dây các-đằng nương dựa.

Phải, phàm làm nam-tử có cái chí tự-lập, thì ai cũng có cái thái-độ đó.

Ban sơ buổi kết-hôn, sao sao ông cũng thương vợ ông nhiều lắm. Thương vì cái thân bồ-liễu kia, đành xa quê nhà, lìa cha mẹ đến ở với mình là người dưng đặt-sệt; mai dậy trước, chiều ngủ sau, không nài công khó nhọc trong gia-đình. Thấy cái cảnh phục-tùng mà thương đào-để. Bởi cái thương đào-để mà sanh ra lòng giải-đãi làm mất cái cơ hội «cấp-chiến» của ông. (Trong binh-thơ có nói: «Hễ binh của người ta ở đường xa mới đến, thì mình phải lợi-tại-cấp-chiến: đừng cho người ta lập thành đồn trại, phải kíp giao-chiến trong cơn binh người ta còn đang mệt mỏi, thì chắc thắng.» Cũng như câu tục-điều trong gia-đình của mình thường nói: «Dạy con dạy thuở còn thơ, dạy vợ dạy thuở ban sơ mới về» vậy.)

Có lẽ ông làm mất cái cơ-hội cấp-chiến buổi ban-sơ, để cho bà lần lần đường hoai sức-nhẹ được; nay bà tấn binh tới một đồn, mai bà lập thành được một trận, thì binh-thế của bà càng ngày càng mạnh thêm, hoai-võ của bà càng ngày càng hùng tráng. Chừng ấy, thì thành-lũy của ông chỉ cho khỏi đạo binh mỹ-nữ rần rần leo lên. Ôi, cái cảnh-tượng cơn bấy giờ, ông vì cái bất-cập mà ra người bó tay. Vì làm vậy mà nay đã thành cái kết quả sợ vợ.

Đương kiêm, phàm việc gì của ông làm, thì bà có cầm lái cả, bát cạy ông phải nghe theo tay bánh của bà; mà nhứt là làm việc gì có cang-dự đến đàn bà, thì bà cứ hô «bát» luôn, dầu gió ngược sóng to, cũng phải vượt qua cho khỏi khơi tình-hải.

Lúc nọ, ông có bàn làm một việc với đồng-bối của ông, để đề-xướng lên một trường lạc-quan cho thiên-hạ hưởng cuộc vui chung. Cơn sắp đặt công việc hầu thành. Bà hay, bà nổi tam-bành bà lên: «À, cả gang, à, muốn làm được... À, rồi sẽ thấy cái tấn [illegible] trước hết ở sân khấu cho mà coi, cho thiên-hạ coi!.. Coi!!

Lấy đấy mà suy, thì có phải ngày ban-sơ cưng nó như Chiên lành, mà nay nó đã thành gấu-ngựa ấy chăng.

***

2° — Cái gốc sợ vợ bởi đâu mà ra? — *Người đàn-ông sợ vợ, không phải gốc bởi sự truyền-nhiễm mà ra. Ta thường thấy, nếu trong một xóm, bằng có một người đàn-ông sợ vợ, thì những người đàn-ông khác không sợ vợ. Nghĩ cho ra lẽ, thì bởi người ta thấy cái cảnh sợ vợ của người ấy, mà người ta sanh lòng bất phải hẹn-mạc người ấy, rồi ghét luôn đến cả vợ dữ của người ấy nữa. Thì đã biết cái sự người ta đã hèn đã ghét rồi, ắc không bao giờ người ta làm theo. Cho nên luận-giả dám chắc rằng trong xóm có người đàn ông sợ vợ, thì nó đỡ cho người đàn-ông khác biết chừng nào!*

Vậy đây xin bàn sơ lược cái gốc sợ vợ tóm tắc đôi điều để độc-giả còn phụ thêm cái ý rộng rãi ra nữa.

Cái gốc sợ vợ của đàn-ông, tưởng không chi hơn là do bởi cái sự thương và cưng mà gây nên cái sự lần lần sợ vợ mà không hay mình là người sợ vợ. Thế là cái sự nhen nhúm tập thành cái thói quen của nơi mình, không bởi ở đâu truyền-nhiễm lại.

(Còn nữa) Trung-Trực

BAO GIỜ DÂN MỚI BIẾT KHÔN?

BÀN VỀ MỐI TỆ TRONG LÀNG, VÌ CUỘC KHẢO-THÍ LÚA LÚC NẦY

Cuộc khảo thí lúa nầy, thiết tưởng cũng á một việc có ích chung cho cả dân tộc về sau.

Đại phàm mỗi việc nào Chánh-phủ bày ra là chủ ý muốn cho cả dân trong nước hiểu biết, được trông nom vào cả; ngoại trừ mấy điều mật thiết thì Chánh-phủ mới không thi thố ra.

Thế mà cuộc khảo thi nầy vẫn còn khuyết điểm lắm! — Tại vì sao? — Thưa ngay rằng tại tổng và mấy hương-chức làng.

Theo cái cuộc nầy tưởng phần nhiều là phải cần dùng kẻ ở xứ ruộng rẫy, xét ra thì những nhà ấy ít hay thấy biết lời cáo-thị châu-tri gì cả, có hay thấy biết việc lợi hại nào là nhờ tay các nhà báo; còn như diễn giải, thì mới rõ đặng điều nào ích lợi. Bằng không xem nhựt-báo, không nghe ai diễn-giải, thì rồng rắn mặt đầu ai làm sao thì làm, mình miễn lo được việc ruộng rẫy thì thôi.

Mãng bao nhiêu đó, mà dân ta giả đời phải chịu thiệt thòi mãi.

Chớ chi ngày đặng trát quan chủ-tỉnh, hoặc được lời cáo-thị, thì tổng phải dạy làng, về truyền rao cho nhân-dân đều hay diễn giải cho rõ ràng, rằng: Cuộc nầy ích lợi ra sao? Thiệt hại thế nào? Hầu cho mấy chủ nhà nông chọn lựa giống lúa nào tốt, nặng, đem đấu. Ai muốn xin vào xem hội khảo, lại là có ích cho mình; còn ai không đặng, thì có hương-chức làng cũng được. Ấy là theo ý của Chánh-phủ đấy. Cái nầy không phải vậy gặp trát lại, làng cứ việc rủ nhau bàn hương-chức hội-tề người nầy một giạ, người kia nửa giạ, ông hương chịu ghe, chú xã bắt dân, chèo chơi vài chú làng đến tỉnh dự hội; như may đặng dải nhứt, thì tiền thưởng để chia nhau.

Ôi! Việc bày ra, lợi chung không biết, hại chung không hay, mà hễ gặp việc nào, đều giấu dân việc nầy. Dân tộc ta phần nhiều ở chốn hương-thôn hãy còn ngu dốt gởi gấm cuộc tương lai tấn hóa cho mấy ông hương; thế thì mấy chú hương là đại biểu cho cả một làng; việc nào lợi dân phải chỉ, hại dân phải nói; chớ sao cái lợi ích cho dân, thì giấu mà chia nhau; [illegible]

Theo như chỗ tôi ở, thì tôi là một người làm ruộng, kể cho cũng được bậc nhì, mà nào thấy chú hương nào cho hay, cậu xã nào vì đến. Nói chi mấy người dân dốt-nát nghe gì? Biết gì?

Ấy vậy muốn cho đặng cuộc khảo thí lúa nầy kết quả vẽ vang, nhà nông hay đều mà đem nhiều thứ giống thi quan trên nên dạy làng truyền rao cho dân sự hay, diễn giải cho dân nghe hiểu và mời các điền chủ dự vào, cho biết rằng ích lợi chung trong xứ, thì mới có lẽ cuộc khảo thí nầy nên vẽ vang quí báu cho.

Chớ còn nấy cho người hương-chức làng, thì tưởng không mong gì công hiệu.

Mỹ-hưng. — *Ng.-khắc-HẢI.*

DÒ LẠI CHO KỸ

Số trúng 100 đồng

Số quốc-trái kỳ thứ tư xổ ra rồi, số trúng đã đăng trong báo số 1381, ngày 10 Mars, có nhiều số sai lầm. Vậy nay có quan báo, xin đính chánh lại như vầy: Những số đã đăng trong L. T. T. V. lục ra đây không có trúng.

177.992	16.343	67.429	115.432	104.806
116.523	160.906	31.289	58.576	110.764
107.608	13.576	29.819	85.981	60.520
88.560	33.925	83.229	32.617	93.808
116.514	3.900	77.525	8.413	116.972

Con những số kế đây, L. T. T. V. số 1381 không có đăng, mà là những số trúng 100 đồng.

6.416	13.506	26.219	31.239	32.618
43.900	58.516	60.529	76.429	77.635
77.992	83.299	83.560	85.980	93.246
93.803	103.925	104.856	105.432	106.906
107.514	107.610	107.972	110.674	116.243
116.532				

Vậy những ai có số quốc-trái xem xét lại cho kỹ kẻo lầm.

TÒA TIỂU-HÌNH SAIGON

Xử sáng ngày thứ ba 27 Mars 1923. Ông Filippini ngồi Chánh-tòa. Có xử các vụ sau nầy.

Lường của

Phạm-văn-Đầu vì người quá tin, sang đoạt của người ta. Tòa phạt hai tháng tù, 25 quan tiền vạ.

Đánh lộn

Lê-văn-Trước bị giải Tòa về tội ẩu đả. Làm án 6 ngày tù 30 đồng bạc tiền cơm thuốc.

Tòa Đại-hình Saigon

Hôm sáng thứ ba Tòa có tra hạch các phạm nhơn một lần chót, trước ngày nhóm Đại-hình.

Vô-tuyến điện

Bên ô-trích

Quan Thủ-tướng Seipel nói giữa bàn ủy-viên ở phòng quốc-hội kiểm-duyệt cách thi hành tờ nghị-hòa Genève rằng tiền giúp cho ô-trích đã góp được một phần rồi, bây giờ còn đương thương-nghị để mở cuộc vay ngoại-quốc. Quan thủ tướng nói: chư liệt-cường đợi cho ô-trích chấn-chỉnh Chánh-phủ; cho nên ông kết-luận rằng không thể đình việc bớt bộ nữa.

A-lơ-măng

Những thơ bắt được tại nhà quan hai Rossbach chứng rằng đản bảo-quốc đương lập mưu tảo phản Chánh-phủ A-lơ-măng. Quan lại-bộ quả quyết rằng đảng bảo-quốc định cuối tháng Mars thời dấy lên. Ngài nói bọn bảo-quốc như là Rossbach. Von Hutler và Ludendorf thông đồng với nhau lắm. Thành Bẹt-lanh và Hanovre bắt được nhiều tên phạm.

Bordeaux ngày 27 Mars 1923.

Qui thế Sarah Bernhardt

Bà Sarah Bernhardt là nhà diễn-kịch có danh, qui-thế bạt nhược lắm.

Bàn Ủy-viên Đồng-minh

Quan Thượng-thơ bộ tu-bổ miền giải-thoát yết-thị cho những người bị thiệt hại đã có mua hàng-hóa của các nhà kỹ-nghệ A-lơ-măng biết cách thức chiếu theo nghị-định của bàn ủy-viên Đồng-minh mà đòi hỏi.

A-lơ-măng

Báo «Débât» bàn về hiện-tình chánh-sách A-lơ-măng có nói: cuộc nhộn bên A-lơ-măng về chánh trị là chẳng phải tại các tỉnh ở miền sông Ruhr bị chiếm-trị mà ra; trước khi cũng đã có rồi, lại thình-thoảng cũng sanh loạn ra nữa, nhiều khi loạn rất dữ-dội. Từ khi đình-chiến cuộc tai-biến trong nước cũng có xảy ra; song, cũng tại quan Thủ-tướng Cuno làm cho tình-cảnh A-lơ-măng nguy-hiểm cho nên quân loạn muốn thừa cơ mà thâu-đoạt chánh-trị. Các cuộc rối loạn ấy chứng rằng chánh-trị A-lơ-măng đương lộn-xộn; ta chẳng nên làm những cuộc loạn ấy xảy ra, và sẽ còn hoài.

Ở bờ sông Ruhr

Ở miền sông Ruhr người ta cũng cứ việc làm than luôn. Những kho than bắt tại hai mỏ mới, phái-bộ kỹ-sư tính lập thêm hai trại nữa để lấy than nội trong tuần. Vì vậy ngày 1er Avril, có bảy trại làm công.

Bởi có lịnh quan Thượng-thơ bộ bưu-chánh A-lơ-măng xét thơ gởi đến cho sở phát giấy thông-hành cho nên quan Thượng-thơ bộ ngoại-giao Bỉnh-gích lãnh gởi riêng các giấy tờ về vụ ấy.

Tại thành Worms, lính xét nhà một viên quan sở xe-lửa có bắt đặng súng ống và giấy tờ ăn cắp bên Langsa.

Báo Worwaerts nói rằng sở truyền-tin Wolf hay rao tin không thiệt, như việc sát-nhân ở tại Buer. Báo ấy kết luận rằng: «Vì danh tiếng của nhà báo, vì bổn phận của người làm báo phải truyền tin đích-xác, các nhà báo phải kêu nài về sự làm cho trái phép dư luận đi».

Học-bổng của Huê-kỳ

Hội American Field Service muốn kỷ niệm nghĩa-sĩ vong-xu và muốn cho đường giao-thiệp các hội trí thức Huê kỳ và Langsa được khắn-khít, cho nên mới lập ra 12 học-bổng ở các trường đại-học Langsa. Về sau, mỗi năm số học bổng ấy tăng lên hoài cho đến số 127 học bổng, nghĩa là số người trong hội American Field Service tử trận.

Ăng-lê

Quan Nguyên-soái Harrington đã đến thành Constantinople.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Xe-hơi cáng

Buổi sáng nầy, 29 Mars, lối 6 giờ, xe-hơi sở tàu bay chạy lên trường đua, tới ngã sáu đàng Verdun-Legrandière-Frère Louis-Amiral Krantz, xe chạy phải phép, thìn lìn một con ngựa con đang theo bầy đứng bên lằng cỏ bên kia vụt nhảy ngang chạy qua đàng đặng theo mẹ nó, nên nỗi đụng đầu xe-hơi cáng chết tươi. Ấy là ngựa con táo tánh, chẳng nghe lời dạy răng.

Đến 7 giờ, ngựa còn nằm bên lề đàng, hỏi ra, người nói, nếu chẳng sai lầm, ngựa ấy của năm Cang là một nhà tài chủ ở gần chùa Chà.

Lính kín giả

Khuya chúa-nhựt, lối 2 giờ, tên Hồ-tá-Bữu, lính-sự ở tại Khánh-hội, đang đi trước chợ-mới gần sở hỏa-xa, thình-lình gặp một người ăn mặc trang-hoàng, tên Tiên đón lại hỏi giấy thuế-thân. Tên Bữu dụ-dựa chẳng chịu đưa ra, tên Tiên xưng rằng nó là lính kín. Tên Bữu tin bằng lời, mở giấy cho tên Tiên xem. Tên Tiên giả đò xét lưng và túi tên Bữu coi có dấu súng lậu chi không, gặp ba đồng bạc và một cái giấy nợ, bèn lấy luôn.

Tên Bữu biết tên Tiên là đứa gian manh liền la mã-tà, lính Nga đang gát chợ-mới nghe la, bốc rượt theo, bắt tên Tiên ngang trường máy, rồi dắc về bót. Đang đi tên Tiên xuất kỳ bất ý, đánh tên Bữu một thoi trên mặt máu ra linh-láng.

Ông Cò Durand mở đàng tra vấn. Tên Tiên chối hết. Bót đã giải hẳng đến Tòa vì tội làm lính kín giả, tội cướp giựt và tội đánh người.

Ăn trộm 1.100 đồng

CHỢLỚN. — Tối thứ bảy, cô đào Xẩm tên Lưu-Mụi, đóng cửa phòng tại rạp hát. Ăn trộm biết leo tường, rồi nhảy vô cửa sổ, bẻ khóa rương và tóm thâu tài vật quí báu, giá đáng 1.100 đồng bạc mà đi mất, chừng cô Lưu-Mụi về mới hay bị ăn trộm. Sáng ra lại bót thưa.

Ăn cướp ban ngày

Hôm chúa-nhựt, ông Hội-đồng Tâm, ở làng Tân-lúc (Cholon), đi khỏi với gia-quyến để đứa tớ 14 tuổi, tên là Nguyễn-văn-Hưng coi nhà. Thình-lình có hai kẻ lạ mặt vô nhà hăm thằng Hưng, nếu cản trở thì chẳng dung tánh mạng. Thằng Hưng chẳng sợ, vừa hô lên thì hai gã lạ mặt ấy rút dao ra đâm nó rất nặng. Thằng Hưng ráng chạy về nhà cha nó, ở gần đó. Cha nó hối-hả chở nó lên nhà thương Chợlớn mà xin cứu cấp. Mà hỡi ôi! Cứu không kịp, vì mấy vít chém rất sâu và rất nặng, qua 6 giờ thì tên Hưng hồn qui địa-phủ, bỏ rồi một kiếp tớ trung.

Ăn cắp thường ngày

1° Khách-trú Quảng-Đông tên là Lý-Toan, ở đường Douaumont, có rằng đứa ở của y tên L... thôi của y hết một mớ áo quần giá đáng 22 đồng bạc và 20 đồng bạc mà khự mất.

2° Thím Nguyễn-thị-Ngọc làm ruộng, ở làng Châu-Hưng (Rachgia), lên dạo Saigon, có rằng đứa tớ gái của thím tên Mót, 14 tuổi, cũng khự mất và lấy theo một sợi dây chiền vàng 3 chỉ của thím đưa cho nó đeo.

3° Cô Nguyễn-thị-Tơi, ở đàng Barbet, có rằng đã bị ăn cắp một cái bốp đựng 4 đồng bạc và ba cái giấy cầm đồ.

Uống thuốc độc mà tự vận

Chiều hôm 21 Mars, chú Cai mã-tà tên Hồng-văn-Sam rầy rà cùng vợ tên là Ng.-thị-Vên về việc tiền bạc. Thím Vên oan ức chi lắm, nên thừa dịp chú Cai ra chợ, thím ở nhà uống thuốc độc mà tự tử. Chú Cai Sam hay tin chạy về lật-đật chạy thuốc cho uống nhiều thứ thuốc mửa mà thím chẳng mửa. Chú Cai liền chở thím vào nhà thương, mà cứu không kịp, chẳng bao lâu thì thím Cai hết thở nữa.

Quan thầy chẳng rõ thím cai uống thuốc chi mà liều mình, vì chú Cai đã cho uống nhiều thứ thuốc khác lộn xộn cho mửa.

CẦNTHƠ. — Xe hơi số 2636 bất-sua một cái xe hơi khác tại đường Delanoix. Tên Tích là người coi máy đò hơi số 4, bị cham rất nặng, đang nằm nhà thương. Tên Tích chẳng biết lỗi tại xe nào, vì khi người bị đụng thì đã hết hồn.

PHÁT BẰNG TỐT NGHIỆP

Hội Nam-kỳ Thương-mãi kỹ-nghệ định ngày 31 Mars, giờ thứ 21, phát bằng tốt-nghiệp cho học trò trường Bút-toán của qui hội, tại hội-quán ở đàng Le Myre de Villers.

Mời các thương-nhân và thân-hào trong thành-phố chung dự lễ trọng hậu ấy.

BẮT RƯỢU LẬU VÔ PHÉP

Cainhum. — Làng An-hội, lối chừng 5 giờ chiều, ngày 12 Mars 1923, có xảy ra một đám bắt rượu lậu rất nên vô phép, nên có mỏ ống lại có lửa cháy nhà là khác. Số là vầy: Tớ vẳng tai nghe mỏ khác thường, lật đật chạy đến nơi mà coi chuyện chi cho rõ, mới hay chú cai trạm làng kia tên là Ng.-v.-D., tục kêu là Rượu, đến nhà Trần-thị-V., là đờn-bà góa, hỏi mua chịu rượu. Trong thế chú D.. nầy không phải bở như thầy C.-th-Bói nên thím V., không bán chịu; làm cho chú trạm giận giữ quyết dạ rửa hờn, bèn lấy ván ngựa làm mỏ đánh lên mà kêu làng xóm đến tiếp bắt thị-V. Lấy khai báo xong sẽ giải lên tỉnh. Trong lúc bắt đó, tôi rõ thấy không có viên-chức nào dự đến, duy có chú trạm D., với tên hương-nhì M., mặc sức làm ong ghẹ. Còn trong khi chú trạm bắt đó, thì cũng không có tang vật cho đủ, duy có cái trả với ống trấm mà thôi. Bởi tại chú trạm nầy không thuận với thị-V., nên sanh nông nổi ấy. Phần người tên Rượu mà đi mua rượu chịu, nên thị-V., sợ không dám bán chớ gì? Còn thị-V., kể cũng cao, làm sao cho cháy cái nhà san đặng cho vở lở xóm làng mà phi tang cho đặng; song chú trạm D., nầy cẩn thận lắm, cứ chăm chỉ giữ mấy món đồ tang mà thôi, ai chữa lửa mặt ai, y không ngó tới. Trạm cũng chú, làng cũng chú, giận gay làm cho thị-V., phải ngồi nhà việc. Tuật đáng thương thị-V., nầy đờn-bà góa lại nhà thì nghèo rủi làm việc như vậy chẳng may bị phạt thì chắt lúa ngoài ruộng lên mộng hết.

Chắc cũng ông men nhập cho chú trạm nầy rồi, nên chú làm việc vậy.

Từ nầy về sau, coi chú trạm phải uống rượu công-xi không cho biết? Còn thị-V., phen nầy có khỏi cũng nên thề, đừng có cấy giống nếp đó nữa nghe?

Tọc mạch.

Trần-thành-CƯƠNG.

THUỐC TRỊ BỊNH THIÊN THỜI

Saigon le 28 Mars 1923.

Ngỏ cùng HỒ-PHÚ-NGỌ

Tôi có thấy thơ ông trong báo L. T. T. V. hỏi bài thuốc thiên-thời, chưng theo cách đặt rượu, đổ vô mấy litre và lấy hơi bao nhiêu,

Tôi xin tỏ cho ông rõ: Bài thuốc đó tôi coi trong kinh mà ấn hành ra báo, là có ý để nhiều người biết, vì thấy ở trong nói hay lắm. Sau được thơ ông có lòng làm phước, tôi lật đật lấy ra coi, thì trong ấy không có chỉ đổ rượu bao nhiêu.

Theo ý tôi thì đổ vô vừa nước vừa thuốc rồi đặt lấy hơi cho cạn rượu thì tốt.

Còn cân lượng ở trong toa tôi sao thiệt kỹ, chẳng lộn xộn.

Chớ trong kinh nói toa ấy đã cứu được nhiều mạng rồi.

Nay kính,

PHẠM-CÔNG-CẦN.

THUỐC TRỊ HO SẢN HẬU

Baclieu, le 24 Mars 1923.

M. NGUYỄN-VĂN-DO

Tôi thấy trong Lục-Tỉnh Tân-Văn số 1389 rao rằng: Madame Nguyễn-văn-Do, nằm chỗ, rồi sanh bịnh ho, nên thầy dùng hết phương điều trị mà không hết.

Vậy tôi có bài thuốc gia truyền, tôi chỉ cho thầy mua màn cho người bịnh uống.

Nghệ tươi mua đâm chừng một chén, lọc lấy nước, bỏ xác.

Một chén nước đái con nít hai ba tuổi (lựa con nít cho mạnh đừng có đau) hai thứ hòa lại một rồi chưng cách thủy. Mỗi khi uống chừng một chung hay là một chén mắt trâu.

Bịnh có lâu và rân mặt, uống chừng hai chén thì hết.

Vậy thầy mau mau làm thử, kẻo lâu sanh bịnh ho sác huyết.

CAO-TRIỀU-PHÁT,

Điền-chủ Baclieu.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc **Xứ Algérie** là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa **thuốc rời** và **thuốc trái đất** ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu **Trái-Đất**

Lời nghị-định

QUAN ĐỒNG-LÝ HỘI CÔNG-ĐỒNG
THÀNH-PHỐ SAIGON

Thưởng thọ ngũ đẳng bửu tinh.

Chiếu theo chỉ dụ ngày 11 juillet 1903 ;

Chiếu theo lời nghị định ngày 5 Novembre 1898, 23 Août 1907, 15 Janvier 1908 và 19 Décembre 1912 về ngạch sắt đồ, tính đồ, giảm đồ, 40 thống văn văn, và những sách nước xa tay.

Chiếu theo lời nghị định ngày 23 Décembre 1920 hãy lời nghị định ngày 27 Août 1907 trên đây và buộc nước xa tay theo giá trị),

Chiếu theo lời bàn nghị của hội Công đồng thành phố ngày 26 Février 1923, có quan Nguyễn-soái Nam-kỳ phê ngày 12 Mars 1923,

NGHỊ-ĐỊNH

Điều thứ nhứt. — Những giá cả định trong lời nghị định ngày 5 Novembre 1898, 27 Août 1907, 15 Janvier 1908 và 19 Décembre 1912 trên đây nầy lại như sau nầy:

Người nữ đồ. — *Lãnh đồ.* — *Đội thắng*
Mỗi người bận thường buộc phải có hai người cu-li đi hoa nữa giờ. . . . . 0$15
Mỗi một bận thường buộc phải có hai người cu-li đi hoa nữa giờ. . . . . 0$25
mỗi người cu-li
Mỗi giờ. . . . . 0$25
mỗi người cu-li

Cu-li
Nữa ngày. . . . . 0$40
mỗi người cu-li
Một ngày. . . . . 0$80
mỗi người cu-li

Xe-tay
Mỗi bận hay là mỗi giờ. . . . . 0$05
Mỗi ngày 0 50

Điều thứ 2. — Những người vật đồ, lãnh đồ, đội thùng vân vân,... phải trích tiền bạc đồ giá cả ra cho ông Chủ-bút nhựt trình Đồ-Hữu-Phương mua cổ-phần trong Hội.

Điều thứ 3. — Hãy lời nghị định thành phố ngày 23 Décembre 1920 về cách mướn xe-tay.

Điều thứ 4. — Quan cai đầu phòng định Đốc-lý và quan chánh tuần thành, mỗi người tùy theo phận, lãnh sự thi hành lời nghị định nầy.

Saigon, ngày 15 Mars 1923.
Quan Đốc-lý Hội Công-đồng thành phố,
A. THOLANCE.

S5 581.

Xem và phê cho thi hành lập tức :
Saigon, ngày 20 Mars 1923.
Quan Nguyễn-soái Namkỳ,
COGNACQ.

THUẾ SANH-Ý

Đông-lý phòng Thương-mãi Saigon xin cho các nhà thương gia và kỹ-nghệ biết rằng bộ sanh-ý năm 1922, đã lại XII tấy trong mười ngày, kể từ 24 Mars. Vậy các nhà thương gia và kỹ-nghệ được phép đến xem mà kêu nài với Xã-tây về phần thuế mà mình (Điều thứ 19, lời nghị ngày 26 Octobre 1920)

☆☆

Xe-lửa Saigon-Khánh-hòn

Trong mấy ngày lễ Pâques, hãng Hỏa xa sẽ cho xe tư chạy Dalat-Phanthiet-Bagnol-Nhatrang

Chuyến đi : Tại Saigon ngày thứ sáu,30 Mars hai giờ mươi lăm (xe 101).

Chuyến về : tại Dalat ngày thứ hai 2 giờ 15

«	«	Phanthiet	« 5 « 28
«	«	Phan-thiết	« 11 « 55

Xe nầy về tới Saigon sáu giờ sớm mai thứ ba.

☆☆

Trong mấy ngày có lễ tại Dalat, thì có bán giấy cô-lại sụt giá nhiều. Giấy cô-lại thì dùng cũng tới 4 Avril.

☆☆

Giá lúa xuất cảng

Tại Paris, ngày 2 Mars 1923.

Thuế xuất cảng định cho mỗi trăm kí-lô

Lúa và gạo lức	3 fr. 04
Gạo lức.	1 « 68
Gạo trắng.	1 « 36
Bột, tấm và cám.	0 « 12

THỜI ĐÀM

Cô ba. — Chà chả cái quần lãnh của cô mua ở đâu mà rồi dữ vậy, thiệt đau vì muốn quá ?

Cô tư. — Vậy chớ cô nó chưa biết chỗ đặt mua ? Để ba nầm nay có một cái hãng cần một người Annam mình lắp ra, để lãnh, tốt hơn lãnh tàu và lãnh bắc nhiều lắm. Bên nào có rẻnh đi về đó mua thứ một cái quần bận thì coi, để đem nước mà bỏ nhỏ đi rượng hết.

Cô ba. — Rồi bỏ vậy mà hồi tới giờ cô mà cũng chưa có nói cho bán, đăng tôi mua mua đi mua, sắn dịp cái quần lãnh tàu tôi mới sưng cho ba bỏ trẻ ở nhà nó đi rượng hết.

Cô tư. — Như cô thiệt gấp cứ việc ra mua giấy ra lãnh về đường mà sống, đi tới Cầu-kho hỏi thăm coi hãng cần ông Lê-phát-Vinh ở đâu thì ai ai cũng đều biết

Hãng đặt máy LÊ-PHÁT-VINH
Quai de Belgique Cankho (Saigon

Tân văn

Nam-kỳ ta xưng-nay thường có các quan Thầy-kiện hay là Trạng-sư giúp việc cho, hoặc tiền cáo, bị cáo. Hồi thì đem ôn văn-khế giấy-tờ đâu giả đâu thiệt tày ý các người có việc, ra tòa mà phân trần sự tích. Tòa nghe rồi, tự ý do theo luật mà xử hơn thua cho 2 bên tiền bị.

Ông Robert Crémieux, có bằng cử-nhơn, con nhà sang cả, ăn học đã đến, có đi đánh giặc Đức, bị thương nhiều, có Mề-đay, mà trước khi, cũng có làm Trạng-sư, có thử tại Tòa Paris trọn 12 năm.

Cha của người Fernand Crémieux đương kiêm Trạng-sư quan và Thượng-viện hội đồng (sénateur) tại Paris. Anh em cô-cậu của người là M. Besnard, trước có làm Thuộc địa thượng-thơ mà ông chết của người là Crémieux cũng có làm Hành bộ thượng thơ, còn ngài nay qua Annam ta, có chi muốn ăn ở lâu dài, nên mới xướng danh ra, mà lập một phòng việc nầy để tên là Avocat Conlentieux để giúp kẻ phải chẳng cho bà tánh, đến kiện cáo, bị cáo vô ngợi, vạn sự tại nơi Công-lý mà thôi... Trước ngài xem xét giấy tờ cho kỹ-càng rồi ngài đoán lý ra hoặc phải hoặc không, nghe hay là không nghe, rồi sẽ đâu đơn ra Tòa thì ngài cũng đâu đâu cho đến nơi đến chỗ, đâu phải cậy quan Trạng-sư giúp lẻ, ngài cũng lận kỳ làm mà kiếm giảm cho vừa lòng mình. Người có việc không cần sự phải bị lưu lâu, hay là muốn giá quá lẻ v.. v...

Ngài định thâu khách có hai hạng mà thôi, như việc trong thì 25 đồng, còn như việc nhỏ nhỏ có 10 đồng. Mình nghe lời ngài đoán rồi, tự ý mình liệu biện, ngài không ép uổng ai. Là vì cái sở phí kiện cáo thuở nay, thường ai cũng phải sự là nhiều mà ngàng, bỏ qua uổng thay.

Ông R. Crémieux ý muốn ở ăn tân dài tại Namkỳ ta, cho nên ai có việc mà đến ngài, như phải có việc ngài cũng ra công không có cho mượn giúp tiền bạc ít nhiều, ra tay tế độ kẻ đi hiệp ép. Rồi việc trả lại cho ngài cũng vui lòng vậy.

Ngài khi mới tới Saigon, có giúp việc cho quan Trạng-sư Foray trót mấy tháng thấy trò đã gần mãn phần, mà hồi ngài không muốn ở cho đã 3 năm mới thành chức Trạng-sư, mà đi cải việc các tòa. nên mới mua mua, tiết thay nỗi ngài có thể tại tòa trên Paris rồi mà nay gặng lạo, ra công lập cái Phòng việc Thầy kiện như vậy thọn có. Mấy vị nào xa xuôi viết thư cho ngài mà hỏi hãm sự cần mình ngài cũng vui lòng trả lời cho mình mau mau vậy Đ thơ như vậy :

Étude de Me Robert CRÉMIEUX,
se trouve 18, Boulevard Bonnard
SAIGON.

MỚI LẬP

Chúng tôi mới lập một cái tiệm đặt hiệu ĐỒNG-NAM MỸ, số 90 đường Bonnard Chợ-mới Saigon,

Xin kính trình chư quí-khách đặng rõ : bổn tiệm chúng tôi chuyên nghề đóng giầy Tây giầy bố đi lông (giầy bốc-kỳ, vì làm các thứ bốn bán ế gì rất nhọ. có bán các thứ nón Fautres ai tại bán thì đổ hiệu Vải may nhung, rương da, bóp tiền ở Tonkin, xỉ và các thứ đồ dùng nhỏ nhỏ mới lại luôn luôn gì có quí khách chiếu cố.

ĐỒNG-NAM-MỸ, Cửa bạch.
90, Boulevard Bonnard Saigon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ARIATIQUE
38, rue de Canton — à Cholon

TRUY PHONG TÔ HẤP HUỜN

Thứ thuốc hườn nầy, chẳng luận hườn ông dây bà, trúng phong trúng khí, sột nhiều tế xiểu, bất tỉnh nhơn sự, hoặc rớt gân rụng rẩy, Ly chơn lạnh ngắt, đau bụng mửa ỉa, miệng chảy nước giải, ỉ khí ỉ chua, rượt chạy quặn thắt, sáy lắm nhiều đều không làm chơn bậy hoài, rủ rượt tử chi, ăn uống chẳng tiêu, ho hen ỉa chảy; hoặc uống rượu quá độ, làm thân phiền lụng ; hoặc nọi mị phong chướng, sanh ra chứng rết. Hoặc con nít bị chứng kinh phong ; hoặc đờn-bà sanh hậu nhiều thứ chứng bịnh, nổi lên uống 2 hườn, phát dùng ba lát gừng nấu nước mà uống với thuốc. Hoặc bị phong cứng miệng, trước bết phải lấy một hườn xát vào hai răng, rồi dùng hườn gừng bào xát hai hườn cho uống thì thấy công hiệu tức thì bớt-bà có thai chẳng nên uống.

Phải cẩn những đồ lạnh lẻo uống nữ, có lành đều anh, công đi chiến xảo nông dây thì chẳng nên dùng tỉ dụng đồ uống đó.

Chư-tôn có mua thuốc xây xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn ông Phạt Hộ cầm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Y-hoa-sĩ, VI-TỬ-Sanh chế

THƯỢNG-CÔNG QUÍ-TẾ HỘI

Làng Bình-hòa-Xã, hạt Giadịnh

LỜI RAO

Nhơn vì muốn tránh khỏi sự gian lận tiền bạc cần bề tánh càng đông nên kể từ nay trong Làng sắp đặt lại không bán nhan đèn nữa, thiệt nam tin nữ đến cũng Ông thì sắm lấy, trừ ra khi đêm hôm khuya khoắc mua sắm không được thì lấy nhan đèn của Làng mà dùng không ăn tiền.

Còn hễ gia sí có lòng tưởng đến Ông muốn cúng đa thiểu tiền đâu nhan thì xin bỏ vô trong cái tủ cẩn thì sẽ lấy mà cúng cho Ông có đưa cho Tờ hay là đưa cho ai hết.

Tiền xây mỗi tuần lễ hội nhóm khai tủ làm tờ vì bằng rõi gởi lên cho Hàng-bạc Đông-pháp để đăng về việc của Ông.

Trong Làng hội có đặt hai người :

1- Người Tờ thì lo nhan khói, coi sóc giữ gìn đồ tờ khi và tiếp rước bà tánh.

2- Người bàn xâm thì lo in xâm phát cho bà tánh, mỗi lá đặng thâu một xu nhỏ, còn bà xâm thì mỗi lá đặng ăn một cắt bạc mà thôi (Việc nầy là tạm đỡ, chớ hội đương làm một cuốn sách, về sự tích của ông, trong đó in đỗ 100 lá xâm bằng chữ tàu dịch ra chữ Quốc-ngữ, và giải nghĩa, người xin xâm coi theo đó thì rõ việc tuinh vọng chu.)

Nếu tờ hay là người bàn xâm ép buộc điều chi khác thì bà tánh được phép biên vô trong cuốn sổ của hội có sẵn sắc để tại Làng mà khu nài, sau hội sẽ nhóm mà phân xử, còn ai không biết chữ, thì về nhà viết thơ gởi đến cho Ông Chủ-hội mà kêu cáo. Mấy người nào có việc bất bình muốn kêu nài, xây phải viết thiệt liền bỏ vô chỗ ở trong đó đều chỉ sự khiếm hợp biết mà tính lại hay là ai có ý-kiến chi hay về việc sửa sang trong Làng cũng xin cho Hội biết Hội rất cảm ơn.

Phó-hà-hội
NGUYỄN-KIM-ĐỈNH
Cựu Hội-đồng Thành phố

☆☆

THƯỢNG-CÔNG QUÍ-TẾ HỘI

Bình hòa-Xã (Giadịnh) ngày 23 Mars 1923.

Kính

Nhơn tiết Thanh-minh, khắc thấy chẳng tới có trăm thiết lễ, cũng quan Tổ-quán tại Làng mà hát một chầu, nên kính thỉnh qui ông, qui-bà ngày 21 và 22 tháng hai Annam, nhằm ngày 6 và 7 Avril, 1923, xin đến tại Làng trước dự lễ cũng Ông sau coi hát luôn thể.

Nay kính thỉnh
Phó chủ hội nhứt
NGUYỄN-KIM-ĐỈNH

Ngày 23 Mars 1923.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	50cm mini.
Nhà-nước	5 fr. 20
Ngân hàng Đông-pháp	5 25
Ngân hàng Hongkong Shanghai	5 30
Ngân hàng Charitered	5 30
Bút de Gérance de la Banque Ind. de Chine .	5 25

Quốc-trái của Đại-pháp

Tại Paris ngày 26 Mars 1923.

Và lợi 5 /.	87 30	Và lợi 5 /.	1920 87 60
Và lợi 5 /.	1916. 73 60	Và lợi 6 /.	1920 87 17
Và lợi 4 /.	1915. 81 15		

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà-máy Chợlớn bao trả lại giá một trăm kilô

Vinhlong	4 p. 30 » 4 p. 90
Gocong	5 10 » 5 15
Bai-xâu	4 95 » 5 05
Sadec	5 10 » 5 15
Giá thường bực trung	4 90 » 5 05

Y-KHOA TẤN-SĨ
H. BIGO

Cựu lương-y nhà thương Saint Joseph tại Paris.

Cựu lương-y Chánh-đốc quản-lý nhà thương Nam-kỳ chuyên nghề trị bịnh :

Con mắt, lỗ mũi, yết hầu (họng) lỗ tay

Khán bịnh :

Sớm mai từ 7 giờ chí 9 giờ ; Chiều từ 3 giờ chí 6 giờ.

Cũng đi đến nhà thân chủ.

Cũng các chứng bịnh con nít.

Xin nhắt cho chư quí vị hay, may ngài với phòng vấn của ngài tại đường Richaud 66 Saigon kể từ ngày 1er Avril 1923 sắp về sau. Ngài làm việc với một thầy Đầu-dưỡng có bằng-cấp tại nhà thương Nam-kỳ.

LỜI RAO CĂN KIẾP

Năm nay trời nóng nực quá, và hồm nay có mưa chút đỉnh nên coi bộ bịnh *Thiên-thôi* có rải rát, vậy tôi có thuốc rượu rất hay, rải ai có bị thì xin đến tại nhà tôi số *59 đường d'Ormay Saigon* mà xin thuốc tôi cho không, chẳng ăn tiền ; dầu đêm hôm mấy giờ cũng kêu cửa được, tôi sẵn lòng cho luôn luôn, tuy là thuốc hay nếu để 5, 6 giờ quá rồi uống cũng vô ích.

J. VIỆT

Xin thuốc nhớ đem đồ dựng.

Xe hơi kiểu mới

KIỂU MỚI RỐT HẾT HẠNG NHỨT ĐÂY

Xe-hơi hiệu : DE "DION-BOUTON,,
6 chỗ ngồi — 12 mã-lực

Có năm sự quí :

Elégance *(Mạnh-bạo)* Là bởi sự điều-đặng, không sai sót, không chê đặng, rất đúng bực.

Confort *(Đề-đạm)* Là bởi sự chịu dựng vững-vàng của nó.

Vitesse *(Lẹ-làm)* Là bởi sự sắp đặt từ tế cái xú-bắp của nó và nấp xi-len.

Economie *(Gọn-ghẻ)* Là bởi sự sắp đặt xú-bắp từ tế.

Sécurité *(Vững dặt)* Là tại cái thắng nó tốt, đều 4 bánh với cái thắng sang số của nó.

Xe-hơi De « DION-BOUTON » bằng 10 mã-lực
Được việc trong trường đấu lớn — Thường thường có lại những kiểu rất lạ

Xe-hơi « AMILCAR » bằng 6 mã-lực
Xe nhỏ kiểu mạnh-bạo và gọn-ghẻ

Hãng *BERTHET, CHARRIÈRE & Cie* Saigon làm đại-lý.

Bán gạch

Qui vị có cần dùng mua gạch cất nhà thì xin viết thơ cho **M. TRƯƠNG-SĨ-THẮNG,** *Entrepreneur à Nhatrang.*

Một trăm đồng (100 đồng) một muôn cho tới gare Saigon.

Trăng sẽ gởi cho.

Xe-máy

Xe-máy và máy đèn điện
Sửa các thứ máy mà bán đồ phụ tùng
Xe-máy mới bán từ 50 đồng mỗi cái
Còn ai muốn mua đi bán lại thì tìm giá khác
Lãnh bán xe-máy hiệu Phi-Phi và Malbrong xe thiệt hơn rẻ

ĐẠI-ÍCH, *162 đường de Marins CHOLON*

NGUYỄN-VĂN-TRỌNG

N° 38 rue Amiral Courbet-Saigon

Tiệm bán vàn gỗ lớn và nhỏ. Bàn ghế toàn casalai và gỗ đủ thứ. Và tiệm tôi cũng có cho mướn xe-hơi hiệu Dodge còn mới. Xin qui khách có đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện giá định đã rẻ, xe chạy mau chắc-chắn khỏi nào hay chết máy dọc đàng.

J. CHÍN-TRỌNG.

DẦU TỐT HỮU NHỨT VÔ NHỊ

Muốn bán một cái xe-hơi hiệu :

RENAULT

18 HP. 7 chỗ ngồi, còn mới, 3.000 đồng.

Ai muốn mua xin đến quán nhựt-trình mà thương nghị.

MUỐN BÁN

Có bán một cái xe hơi lộng kiến hiệu : TALBOT DARRACQ bảy chỗ ngồi xe thiệt tốt chẳng có hư, vì bởi về nghỉ bên Pháp quốc nên bán giá phân nửa là ba ngàn chín trăm đồng bạc (3.900$) Ai muốn mua thì do tại phòng việc quan Trạng-sư THIOLLIER và FERRAND *đường Kinh-lấp số 14.*

LỜI RAO CĂN KIẾP

Hãng bán máy may hiệu SINGER tại rue Lefèbvre số 8 kể từ ngày 26 tháng Mars 1923, tiệm dời lại nơi *đường Boulevard de la Somme số 118 Saigon.*

Xin qui khách có muốn cần dùng máy gì may là đồ phụ tùng, thì hãy đợi gót đến nơi ấy thì hãng sẽ sẵn lòng tiếp rước.

LỜI RAO

Tại tiệm tôi có trữ bán máy cắng vàng (Laminoir) kiểu cũ bởi trước tôi mới đặt bên tây gởi lại, hai cái trục bề dài tám phân tây, giá mỗi cái 180 đồng ; ai muốn mua hãy gởi thơ xin hỏi máy ấy tôi sẽ gởi cho.

BÙI QUANG-NHO
Commerçant (BENTRE)

THIỆT LÀ RẤT HUỀ-DẠN

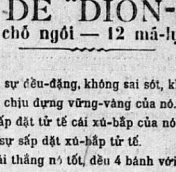

T. MORISE
NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT
31, Place Gambetta
SAIGON
ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỒ THỨ
Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tùy ý người muốn.

CHỤP HÌNH NGHỀ

GIÁY THUẾ THÂN
CHỤP RA LỚN
LÀM KHUÔN
CÓ BÁN :
Máy chụp hình, kiến, giấy, révélateurs, đồ tập dụng, khuôn, cẳng máy chụp hình, muốn, ly có khứa chước tối, thao v.v.
Giá rẻ hơn các chỗ khác
BÁN TẠI: **PHOTO-NADAL**
118-120 đường Catinat

CÁ Ở BẠCH

Kính trình qui-bà qui-ông, công chư tôn bằng-hữu trong Lục-châu tường lãm : Có nhà hàng Đồ-văn-Bình khách lầu, ở tại đường Amiral-Courbet, từ số 29 đến số 35. Nay đã sang lại cho tôi trọn quyền làm [illegible]

Từ đây đổi hiệu lại là : « NAM-CHÂU KHÁCH-SẠN », tôi hết lòng lo lắn sửa sang phòng-vi sơn phết lại tinh bảo, và sắp đặt bồi-bếp lại cả thứ tự, cho vừa ý chư-tôn.

Vậy từ nầy chư qui-bà qui-ông có dịp đa-vãng Saigon, xin có lòng đoái tưởng bạn đồng-bang, ghé lại nhà hàng tôi an nghỉ, tôi sẽ hết dạ ân-cần, và cảm ơn rất trọng.

Directeur : LÊ-KHIÊM-NHƯỢNG
Gérant : LÊ-SUM

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT

COMMERÇANT
Rue des Caisses n° 15 Hanoi

Bán sỉ, bán lẻ đủ các thứ tơ lụa hàng bắc (*Soierie Tonkinois*) của các hãng có xấu Bắc-kỳ chế tạo ; ông, bà nào muốn mua đi nhiều thì gởi thơ thương nghị nơi tôi sẽ tính giá khác cho được phần lường lợi.

Ai muốn prix courant thì sẽ cho.

Adresse télégraphique,
NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT, Hanoi

Hãng buôn E. HEUMANN

60, đường Mac-Mahon. — SAIGON

Tên dây đánh dây thép : HEUCO — Saigon
Dây thép nói số 258

NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG

LÃNH VIỆC — BÁN SOÁT

Có trữ bán :

Rượu CINZANO Turin	Vermouth / Asti-Spumante.
Hãng FIDWELL Paris	Sữa Condense sucré « Favorite » / Sữa không đường « Gloria »
MULFORD & Cie Philadelphie	Pasilles à la Menthe : / Mau hương / Mau liềm
NICOLAS ROUGIER FILS Marseille	Đồ nhuộm tơ, vải
LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris	Thứ tẩy độc cốt nhứt. Giết độc trùng. / Tránh khỏi sự liêm-nhiễm và các thứ bịnh / Bán các mùi hôi và dơ
GUILLOT & Cie BORDEAUX	Thứ rượu mạnh
BOUCHAND PÈRE & Cie FILS BEAUNE (Coté d'Or, BORDEAUX Reims	Rượu tốt Bourgogne và Bordelais / Rượu thường dùng
ELESCA Paris	Đồ ăn bổ / Sữa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm qui lắm, mỗi lần ăn cứ pha với nước sôi,
Hãng LAUTIER Fils Grasse (France)	Dầu Olive thứ thiệt surfine vierge có cốt Olive de la Provence nên bảo chắc rằng tốt.

A. DEJEAN. — CEITE. Rượu mạnh

Société Coopérative des Mascats naturels de Frontignan

Vin MOUSSEUX duc des Bardes

Là thứ rượu Sâm-banh hoàn hảo

Mua các món sẵn-vật ở trong xứ

THAY MẶT
TẠI ĐÔNG-PHÁP

Nước suối PERRIER
Thứ nước tốt nhứt để ăn bàn

THỨ NƯỚC SUỐI ĐỂ ĂN BÀN
HIỆU *LANGSA*
Hãng *Société Anonyme*
POINSARD & VEYRET

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

Magasin Universel

HÀNG BÁN ĐỒ RẺ HƠN NỘI SAIGON

Chủ-nhân **R. CHOMIENNE**, 187 tới 193 đường Catinat.

ĐỒNG HỒ TREO hiệu « CHEVAL » chạy 15 ngày ..... 20 $ 00
WESTMINTER CARILLON từ 4 và 8 bagueites 65, 75 $ và 110 đồng.
ĐỒNG HỒ TRÁI QUÍT « CARR » ở Sessançon, vàng Huế kỳ 15 rubis dây deo bằng da cẩn đàn-ông, bán có giấy bảo chắc. Giá..... 13 00
TỦ SẮC KHÓ bằng thép 6 đồng và 8 đồng.
ĐỒ ĐỂ RỬA MẶT CÓ BÔNG, gáo và đồ múc hai cái 6 đồng.
MÚT NHẬN để làm nút áo corsage mỗi cái lớn..... 0 40
KHĂN LAO MẶT thứ 3-ông 12 cái.. 7 00
Thứ bông-dá..... 9 00
VẢI Ô-ÔNG ĐỂ MAY MÙNG kiểu (E R) thứ của thuộc-địa công niệm là tốt.
Bề giải 2=25 1 $ 10 một thước
— 2=50 1 30 —
CI-CÀ MINERVA (Ma-ni) Reina Victoria một hộp 100 điếu..... 10 50
MINERVRA — 25 điếu..... 2 50
DẦU THƠM « PIVERT » đầu sức, đầu FLORANTE..... 1 00
Dầu POMPEIA..... 1 00
Dầu CORYLOPSIS..... 0 $ 80
Dầu sức đầu BOKAIRY..... 0 50
Dầu COLOGNE..... 0 50
RƯỢU THỊT BÒ « AUBERT » thứ bổ hơn hết một ve..... 1 35
L'ALCOOL DE MENTHE «Mirelle» thứ 90 chữ, ve bổ tuổi..... 0 15
— ve lớn... 0 50
KIẾN hình tròn hột xoài..... 6 00
KIẾN 3 mặt..... 6 50
ĐÈN ĐIỆN bằng sành có bông đèn và dây..... 8 00
(thứ ký bằng đồng). 4 50
KÉO TÔNG-BỢ của thợ hớt tóc.... 3 00
DAO CẠO của thợ cạo..... 1 25
DỮ kiểu mới..... 5 00
SA-BÔNG NHUỘM HIỆU « DY-FOAM » để cho mình nhuộm lấy ở trong hoàn cầu hay nhuộm mỗi cục..... 0 30
BỘ ĐỒ CẮT MÓNG TAY bỏ túi, có 4 món là dao và kéo, cả thảy để trong hộp..... 1 75
QUẠT bỏ túi..... 1 75
SUPERCAO đồ ăn bổ cho con nít và người lớn..... 0 60
GRARINOL đồ ăn của con nít nhỏ tuổi. Bổ..... 0 70

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lão thành đồng, một mảy tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít hết nhược, đờn bà mất máu, có bịnh hoạn ra chứng, những kẻ học thì tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lần lần, da thịt đỏ hồn, tinh thần trần kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marin số 199, Cholon.*

Dépôt: PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 199, rue de Marins CHOLON.

PHARMACIE PRINCIPALE
CỦA ÔNG
L. SOLIRÈNE
nhứt hạng bào-chế sư
KỂ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX
ở ngang nhà hát tây — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng hạng nhứt đã lâu năm rồi về hoàn bán lớn hơn các tiệm thảo trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, viên lãm-nhơn bảo-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỷ lưỡng, trông theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thấy thấy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người ban hành bán thuốc, hoặc luận theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là bắt trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh-phủ ông **L. SOLIRÈNE** khuyên những bạn hàng:

Bổn đồng thuốc của ông **L. SOLIRÈNE** là một người chủ tiệm rất nguy thông, chuyên luyện thảo chế ra;

Bổ thuốc tinh tấn, xuất thì thuốc bổn tiệm gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ rồi mới, chớp (illegible)

Bổ có bạn đồng thuốc nào, nên bổn mang (illegible), không có thuốc nào;

Bổ có quan thầy, bổn-chủ nhứt hạng, (illegible)

Tự do diễn-đàn
(Tribune libre)

Bổ làm phen, Bổn-báo có ngăn ngừa rằng sẽ mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho tiệt qui bình luận nhơ thảo những ý muốn. Nhưng hỡi, cũng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hằng thật rằng tên ký dưới hai gối dến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà để dại vào. Ay'là một điều đáng cho là khắp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nên việc quỉ, mình đôm đương cầm viết chép ra đã gương giấp lói, có sao lại sợ mà nặc danh? Há chưa phải là khắp nhược chăng?

Vì cái tật khắp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận bết, thì Bổn-báo không ăn hành. Lại còn những bài ăn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo đề trọn sẽ phần người ký tên gánh chịu lấy những điều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

Duyên nợ vì tiền

Tình đời quí có như vậy

Xem qui báo L. T. T. V., số 1361, ngày 9 février 1923, nơi mục « Khôi hài » tựa đề (Chẳng thà tám-mươi hơn sáu-chục) của [illegible] nhơn-tình thế-thái mà đề khen cười một đâu, bài ấy có thể giúp ích cho đời, chỏ những kẻ lỡ chơn trải bước ấu như tôi vậy, kẻo lầm tay gian ngược, điêm-đàng lường gạt.

Tôi xem rồi nghĩ buồn cười cho đời lắm sãi trái luận thường đạo lý, kẻ có tiền giá lăng mỗi gối dâu, đàng ... quản lương nào mảng câu luận thường đạo lý; có phải duyên nợ vì tiền chăng?

Sao gọi duyên nợ vì tiền? Bởi tình đời quả có vậy; lắm kẻ thấy đồng tiền mong lòng sang đoạt giả ý quá yêu thương, nhiều lời trao chuốc, làm cho người tình (người nhiều tiền đó) say mê (cúp) thương chi-chả là thương, muốn đi gì cũng đặng, chẳng luận là đồng tiền; một sức, phí xài cho phỉ chí, ấy cũng chẳng qua là việc bảo ưng; trước lột da rắt cỏ người lắm công một nhọc, nay phải đề cho kẻ chưa động mòng-lay phá sạch.

Bỡ ngoài kẻ ấy giả ý quá yêu mà trong lòng lại khác; hẫu trông cho người say mê mình đó mau xuống lỗ đặng, đoạt cả gia tài của cải người mà làm của mình; miễn đặng làm phỉ-bổ, bỏ nhà-giàu là mãng nguyện. Bởi vậy họ nào màng ai trẻ nhuộc, đề-khí, mất tình đời nghĩ luận!

Có phải kẻ ấy làm gương xấu cho đời, làm nỗi cho kẻ luận thường đạo-lý hổ thẹn cho người ngoại bang trông làm hiếu ưa cho người nước nhà ta rất cầu luận thường đạo-lý chăng? Thật kẻ ấy có tội nặng cùng nước nhà đó.

Vậy cả khuyên ai đã lỡ chơn trải bước, khá ăn-năn trước là gìn giữ sự nghiệp của mình và cho khỏi có tội cùng đất nước, xin nấy lấy câu luận-thường đạo-lý, làm trọng, sau trừ đặng mưu quỉ chước ma của kẻ gạt lường mà mình đã làm mưu của nó.

Huỳnh-PHÚ.

THỬ LÂU NĂM VÀ HIỆU NGHIỆM HƠN HẾT

THUỐC THỤC PEYRARD

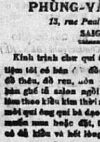

Ở D'ALGER

đã trừ bịnh ĐAU-LẬU, DI-TINH và các chứng bịnh DƯƠNG TỊCH LẬU NĂM hay là MỚI.

TRONG
231 TÊN Á-RẬP TRỊ LÀNH HẾT 232
(Do theo tờ phúc của các lương-y ở ALGER)

Hãng chánh: SPÉCIALITÉS PEYRARD
46, Rue de Grenelle PARIS

CẦN DÙNG

Hãng cao-su **HALLET** cần dùng người coi dân làm, vậy thầy nào muốn xin làm thì đến xin tại hãng chánh *đường Barbet môn bài số 43 Saigon.*

GALERIE DES ARTS DU TONKIN
của
PHÙNG-VĂN-XUÂN
13, rue Paul Blancly, 13
SAIGON

Kính trình cho qui ông qui bà đặng rõ tiệm tôi có bán đồng, đồ chạm, đồ thêu, đồ reu, mền crapes bằng lãnh, bàn ghế tủ salon ngồi chơi các vị. Xin tiệm theo kiểu tân thời-rất là tinh xảo. Xin mời qui ông qui bà đạo chơi ghé thăm tôi như muốn mua hoặc đặt, thì bổn tiệm sẵn đồ có đủ kiểu và hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân: PHÙNG-VĂN-XUÂN.
Cáo bạch

TIỆM BÁN VÀNG TÂY
HIỆU
CON RỒNG VÀNG
SOCIÉTÉ ANONYME BIJOUTERIE PARISIENNE

Ông **GIUNTOLI**, *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bến Pháp-Việt Khách-lầu* (Grand Hôtel de France)

Eh — anh thấy không?
Làm cái gì hai con vịt nó giành vật chi coi chớp nhán dữ vậy?
Ah há — nó giành sợi dây chuyền nhận hột xoàn chờ gì; chắc ai mua tại Hãng ông GIUNTOLI, ở đường Catinat. rồi làm mất đó chớ gì.
Hãng ông GIUNTOLI, hiệu con RỒNG VÀNG, có bán dây chuyền nhận hột xoàn nữa sao?
Chời cha — em không nghe danh tiếng sao? Thiếu gì cà-rá hoa tai, bằng vàng, bằng platine nhận hột xoàn, đã thứ đã kiểu.
Nói vậy hai anh em mình lại đó mua chơi! Ở qua cũng nói lại đó mua đồ nữ trang cho vợ deo tết, vì qua nghe nói lóng nầy bán rẻ 2m.

Giấy hút thuốc hiệu: « LE NIL »
LÀ TỐT THƯỢNG HẠNG HƠN HẾT

Hãy mài cho được giấy hút thuốc hiệu « LE NIL » mà mua.

Có trữ bán tại hãng **DENIS FRÈRES**
là Đại-biểu ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-Penh và Tourane

NƯỚC TẨY TRƯỚC
tốt hơn hết và rẻ hơn hết
LÀ THỨ NẦY ĐÂY:

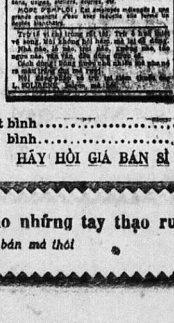

Giá một bình..... 0 $ 80
Giá hai bình..... 1 $ 50
HÃY HỎI GIÁ BÁN SỈ

Tiệm tôi chụp hình
THIỆT TỐT NHỨT

Câu nói trên đây, dầu cho ai nghe qua cũng phải ngợi khiến trở mới và tác cảm mà cho rằng lời cao rao rất nên thời quá, vì thường những sự cao rao bằng hèn cũng là nghiệp nghệ chi về cuộc tranh thương, thì si cũng chuốc trau cho đặc mới, ấy là lẽ tự nhiên xưa nay vậy, đòng le muốn cho chư qui-ông qui-bà khỏi sự lầm lạc, và tin chắc rằng lời nói trên đây hầu thật như lời chẳng có chút chi sai sót, thì tôi xin sơ giải ra đây một ít đều cần nhứt về sự chụp hình cho chư qui-ông rõ:

Phàm những nghề-nghệ nghệ nào chẳng vậy, nếu muốn cho trở nên một tay thiện nghệ tinh xảo thì phải tốn hiếu bao thì giờ, bao môn biết bao nhiêu cần não; tỉm phương sấy học thế kia, lâm lúc nhọc nhằn, mới trở nên một nghề tinh xảo đặng, cho chẳng phải học lóm, mà đề ra nghề. Còn ra nghề mà không đặng rành nghề thì lại càng hại cho mình về sự cạnh tranh biết mấy, là bởi có nhiều tay thợ biết chụp hình, biết rõ hình, mà chưa biết đo biết cân cho đúng cách để cái mấy, là khi cao, khi thấp, làm cho cái ống kiến (Objectif) lấy hình người không đúng, nên có nhiều khi phải bị dỗ (dis'ersion) là mặt thì nhỏ, cẳng thì cao, tay lại lớn, v v... Bởi vậy nên có lắm người chụp hình rồi, khi đem hình về coi lại thì ghét cay ghét đắng, ghét cho đến đổi muốn xé bỏ đi liết.

Chi như tay chụp hình của bổn hiệu (illegible) thì chẳng phải ăn học lam nhàm.

Vì người có sang Tây ăn học theo cách thức nghiệp nghệ của Tây, và có học cho Nhựt, lại thiện nghề vẽ, bởi có nên cách sửa hình khi in ra giấy, hoặc rọi hình ra lớn, thì cái nét đa (grains) nó nổi lên tự nhiên. (Besuté de la retouche inimitable). Chớ không có phải sọc ngan sọc xuống, coi ra như tường con mắt mới học vẽ.

Vì vậy mà hình của bổn hiệu chụp đem ra ai ai cũng vừa lòng. Như hình của mấy ông già thì chẳng bỏ đổi một chút nhăn, hay là sái một nét mặt, còn hình người trẻ, hoặc con nít thì tươi tốt sắc sảo vô cùng.

Vậy muốn tránh cho khỏi sự lầm lạc, và muốn cho tạng mặt mà rõ sự giá chơn, nên bổn hiệu kính mời qui-ông qui-bà, đói gót đến trước là xem cho biết, sau coi những hình của bổn hiệu chụp lại đây, có những rủ đi kiểu, chớ chẳng phải như các nơi kia đem hình chỗ khác mà chưng trong tiệm của mình, cho mắt lết sự tài cây. Tiệm tôi định giá nhẹ hơn các nơi khác, chẳng hề phải lợt. Nếu như qui-ông qui-bà hề có, đến chụp thử một lần thì chắc là vừa ý chẳng sai.

PHOTO D'ART
«PHU-TOAN,
17, Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)
SAIGON

LỜI RAO

Kính cùng qui-ông qui-bà trong Lục-châu đặng rõ: Tiệm tôi bạc cửa bấy lâu, tục kêu là tiệm chú Nhánh, khi trước ở trong đường hẻm trước đình Xã-tây Saigon, nay dời xuống chợ cũ Saigon, đường Kinh-lấp, *Boulevard Charner môn bài số 51, một bên Chiêu-Nam-Lâu-Khách-Sạng.*

Xin qui-ông qui-bà tưởng tình tôi, tới lui như trước, tôi hết lòng thêm cảm.

Nay kính

合益華企業同業
LƯƠNG-ĐỒNG-AN
Bijouterie
51 Bd Charner (SAIGON)

NHÀ CHỤP HÌNH
PHOTO STUDIO

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu: **GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAKN.**

Một mình hãng nầy thay mặt ở tại Đông-pháp cho **Goerg, Fournier, Simon, Beny, Thagee, Francevil-le, Bellieni, Noel, Courvoisier, Bris-tailos,** vân vân. Các thứ **Celluloses, Planchon,** vân vân.

Máy chụp hình từ 2 $ 95.
Đồ phụ-tùng cần dùng đã từ 5 90.
Ông dòm đồ coi hát và đề xem cảnh đồng của **FOURNIER.**

PHOTO STUDIO
gần nhà hàng Continental.
SAIGON.

DỊP TỐT

Qui vị muốn mua quần áo rẻ, thì hãy đến tại hãng

L. DESMARQUOY & Cie
Ở đường rue Pellerin, 61, SAIGON

Tại hãng có bán áo sơ-mi, giày, bốtin áo (cols) vân vân, đủ thứ đủ kiểu, giá rẻ lắm.

Rượu mạnh hiệu «DEJEAN» đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi.
Chỉ một mình hãng **DENIS FRÈRES** *có trữ bán mà thôi*

PHARMACIE - PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

VẢI MÙNG bề khổ rộng 0m80

LÁNH XUYÊN Bắc-kỳ đủ mỗi kiểu

XIN HỎI GIÁ LẤY KIỂU MẪU

ECHANTILLONS

DONG-THINH

4, RUE DE LA SOIE — HANOI

MUA SỈ

Sẽ đặng giá rẻ

Lời nhiều

Văn đàn

Bảng khuân nhớ cảnh nhớ người nhớ nơi kỳ ngộ...

Nhớ cảnh bảng-khuân đa-não-não,
Nhớ người xa cách dặm non sông.
Dầu bao luống những ngẩn-ngơ trần-trọ,
Khắc lụng còn mê giấc hải-hồng.
Bức học trường-từ ai khéo sắp,
Tấm lòng khổ não gỡ sao xong.
Mình bần theo hoài hương thề-thốt,
Nàn-nỉ xin em tạc cử đồng.

Đêm sầu tơ duyên

Đêm trường chạnh nhớ nhắng dâu-dâu.
Phải gặp ai sum, bèn cực sầu ?!
Ngàn dặm vẫn thương lòng liễu-yếu !
Xa xuôi hèn bận gót mây-rầu !
Nếu không đặng rành nghề thi lại
Mình về sự canh tranh biết
Có nhiều tay thợ biết chụp
hình, mà chưa biết đo khéo
cách để cái máy, là khi cao,
làm cho cái ống kiến (Objectif)
với không đúng, nên có nhiều
tổ (distorsion) là mặt thì mập,
o, tay lại lớn, v v... Bởi vậy
người chụp hình rồi, khi đem
hình thì ghét cay ghét đắng, ghét
muốn xé bỏ đi đặt
thợ chụp hình của bổn hiệu
phải ăn học lanh nhanh.
có xưng Tây ăn học theo cách
nghề của Tây, và có học của
nghiệp về, bởi có nhà cách
ra ra giấy, hoặc rọi hình ra
nét da (grains) nó nổi lên tự
tế đề la retouche inimitable).
phải học ngàn học xuống, coi
con mắt mới học vẽ.
hình của bổn hiệu chụp đem
vừa lòng. Như hình của mấy
chẳng bề đổi một chút nhăn,
một nét mặt, của hình người trẻ,
thì tươi tốt sắc sảo vô cùng.
tránh cho khỏi sự lầm lạc, và
ng mặt mà rõ sự giỏi chơn, nên
h mời qui-ông qui-bà, đới gái
xem cho biết, xem coi những
a hiệu chụp tại đây, có chung
chớ chẳng phải như các nơi
chỗ khác mà chưng trong
inh, cho mấy hết sự tài cậy.
giá nhe hơn các nơi và hình
hai lợi. Nếu chư qui-ông qui-
chụp thử một lần thì chắc là
ai.

PHOTO D'ART
•PHO-TOAN,
miral Courbet (Halles Centrales)
SAIGON

LỜI RAO

qui-ông qui-bà trong Lục-
: Tiệm thợ học của tôi, tục
hỉnh Nhánh, khi trước ở trong
trước dinh Xã-tây, Saigon, nay
ợ cả Saigon, đường Kinh-lấp,
Charner mốn bải số 55, một bên
ường Kinh-Khách-Sang.
qui-bà tường tình tôi, tới lui
ỗi hết lòng thảm cảm.

Nay kính

LUONG-DONG-ÂN
Bijouterie
51 Bd Charner (SAIGON)

À CHỤP HÌNH
OTO STUDIO

đặng nhiều cái máy chụp
: GAUMONT, RICHARD,
MONOBLOC, KOAKN.
hình rằng tay thợ mặt ở lại
cho Goerg, Fournier,
eny, Thagee, Francevil-
ni, Noel, Courvoisier, Bris-
in vân. Các thứ Celluloses,
, vân vân.
áy chụp hình từ 2 $ 95.
ng cần dùng đủ từ 5 $ 90.
đề coi hát và đề xem cảnh
FOURNIER.
PHOTO STUDIO
gần nhà hàng Continental.
SAIGON.

DỊP TỐT

ốn mua quần áo rẻ, thì hãy

ESMARQUOY & Cie
ng rue Pellerin, 61, SAIGON
có bán áo sơ-mi, giày, bán áo
n, đã thứ đồ kiểu, giá rẻ lắm.

...ggi

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*

hiệu « ALCYON »

ĐOẠT ẤN HẠNG NHỨT

Mới rồi đây người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì *M. Le STUNFF* nghỉ xe máy đạp hiệu **ALCYON** ấn hạng nhứt.

Còn bên phần nhiều người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THÌNH* hạng nhứt, *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng xài xe máy đạp hiệu **ALCYON**

L. CAFFORT.

N° 22, 24, 26, Rue Catinat. — SAIGON

CHỦ ĐIỀN ! NÔNG GIA ! CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các ngài chớ nên chờ tôn muốn làm bằng sắt, làm ra hay là sửa lại những máy móc và cần dùng về nông-nghiệp ; Làm tạc mau, nhỏ rò, cần mở tới bằng tiệp, gan, đồng, đồng-bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến :

FORGES, ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Tại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép: mối 15, mua đặt.

Làm hộ-sang lắm, có tay thợ-chuyên-môn *b* các xưởng kỹ-lưỡng khéo bàn Pang-quốc-kiểu, khéo đóng việc lắm.

TIỆM ĐÓNG XE

SỬA XE VÀ BÁN Ủ BỐ PHỤ TÙNG

Đường Laro mốn bải số 99 nó 101

Đất-hộ (SAIGON)

TRẦN VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu qui-khách đặng rõ. Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là : xe *mui*, xe hai bánh, xe kiếu, xe kéo ; xe bò ; rủng có đóng tinh-xảo xe theo kiểu bổng-lang, xe thiệt khéo, làm nệm, mui xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe sẵn lai-rai ; có bán vỏ xe để kiểu, bán xe cao-su bằng cây giảo bền tiu chỗ lại, cao-su đặt để thay hoàn hảo, kiếu đến tây đề bắt kỉ xe độc chiếc và song mã bằng da tây may rất khéo và chắc, có bảo yên cõi, cường đạo hà-tiếng hình thấp đến khi đã theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cải mới qu khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu, mua giúp làm ngõi thì tôi rất cám ơn cả.

Còn như qui khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng gửi cả thì tôi sẵn lòng hồi đáp.

Văn đàn

Bảng khuân nhớ cảnh nhớ người nhớ nơi kỳ ngộ...

Nhớ cảnh bảng-khuân đa-não-não,
Nhớ người xa cách dặm non sông.
Dầu bao luống những ngẩn-ngơ trần-trọ,
Khắc lụng còn mê giấc hải-hồng.
Bức học trường-từ ai khéo sắp,
Tấm lòng khổ não gỡ sao xong.
Mình bần theo hoài hương thề-thốt,
Nàn-nỉ xin em tạc cử đồng.

Đêm sầu tơ duyên

Đêm trường chạnh nhớ nhắng dâu-dâu.
Phải gặp ai sum, bèn cực sầu ?!
Ngàn dặm vẫn thương lòng liễu-yếu !
Xa xuôi hèn bận gót mây-rầu !
Nếu không đặng rành nghề thì lại
Kết đặng tơ duyên cũng bạc đầu.
Thầm tưởng tới công bảo Tạo.
Thương người xin chớ sắp mưu sâu !

Đau lòng lưu lạc

Trót đã đa mang cái nợ-nần,
Dặm ngàn chi sá nước giang-truân !
Cho hay bỉ thới nầu trong số.
Hà phải phiền lưu chẳng trải phần !
Dỗ gởi người thương thời ! khóc ngất !
Đem chơn kẻ ghét cười răm.
Bớp bùng tình thế ai ơi hỡi,
Mỹ-hương : NG-KHẮC HẢI

Than thân

Than mình nghèo khó chẳng bằng ai,
Than phận ốm-o thiếu sức tôi ;
Than cái tru-bần theo mãi-mãi,
Than đều lận-đận đến dai dai ;
Than khi mưa tối không người giúp,
Than lúc nắng chiều ít kẻ hay ;
Than vói ông xanh, ôi ! Có thấu,
Than vì duyên-phận rủi hơn may ;
NG.-MINH-DUỆ Chiết bút.

DƯƠNG-DIEN

Marchand de Meubles

Rue Catinat 109-111-113

SAIGON

Tiệm tôi có bán các thứ giường đồng và giường sắt theo kiểu mới. Bàn-Ghế đủ thứ và tủ có kiến càng đá cẩm-thạch theo kiểu kim thời.

Xin qui ông, qui bà, sẵn lòng đến tiệm tôi xem thử.

Đây cũng có bán các thứ kiểu hàng bàn-ghe thiệt hiện (Thonet).

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE

Opérateurs sortant des Ecoles Nationales de Paris

KHÁNH-KY & Cie

THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO NHỨT

54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON

Téléphone N° 646

PORTRAITS EN TOUS GENRES

Pose par tous les jours à l'atelier et domicile

PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX

Portraits dessinés à l'encre de Chine sur papier Bristol

TRAVAUX D'ART

CHARBON AQUARELLE GÉLATINO

Retouches artistiques très soignées

CÁO BẠCH

Kính cùng chư quí vị điền chủ đặng rõ. Tôi thay mặt cho hội nhà máy xay lúa ở Viễn-đông « Rizeries d'Extrême-Orient Saigon » mua đã tại Cholon.

Chư vị điền chủ ông nào muốn bán lúa xin viết thơ cho tôi mà thương nghị, hễ giá cả được khá mà sự tiện lợi cũng chắc chắn.

Nay kính

NGUYỄN-DUY-HINH

Thành-hóa Mocay.

HÃNG CAO-U TẠI CÙ-LAO

LỜI RAO

Cho mấy chủ có xe kéo cho mướn

Nên đặng thử Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hàng nhứt, một cặp 9 đồng ; Ruột (chambres à air) 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Donaumont Saigon.

TIỆM NHUỘM KHÉO

Tiệm Nhựt-Tân nhuộm hàng lụa đã thứ màu, rủi nhuộm lại mới rất khéo nơi 79 Bd. Tông-đoc-Phương Cholon. Nay đời về Cau-kho ngang nhà xe-lửa nơi 229 Quai de Belgique tôi cũng làm nghề như cũ.

Xin qui bà, qui cô có lòng thương đến tôi, tôi rất đội ơn.

NHỰT-TÂN.

CÁO BẠCH

Kính cùng Lục-châu quới khách rõ ; nay tôi mới lập một tiệm bán đồ đồ bằng thép xe máy và nay tôi có lập thêm tại đường Marcus đề bán xe đồ đồng (Nickel) và đồ Conserves Alimentaires như là : Cá, Thịt, Rau, Trái cang, xin quới khách có lòng giáp đồng mình lấy thảo bất hàng muốn mua món chi hoặc là ít nhiều, xin viết thơ đến tiệm tôi 179, Rue Paul Blanchy, gần tiệm tiệp đặp.

Kính cáo

Mme HUA-THI-TONG

Cycles & Accessoires

179, Rue Paul Blanchy,

SAIGON

Bùi-quang-Nho

BENTRE

Bổn hiệu xe trở bán tất cả máy móng cần hiệu chiếc Thuỷ & Hoả. Tất cả máy chế kiểu mới, đã rồng khỏi lại sau trước. Vì hay các thứ vật liệu đồng thau nặng, bền là Tuổi-Annâmites, bổ hết thảy có người muốn bổn hiệu có bán vải rồng Satinette đủ hàng màu nhuộm và may áo mũ kê thảo mới nhứt kiểu Annam có nhiều màu một cái mũng đủ hạng, ngang hàng chiếc của mình. Thì mua một cây cái nầy và mười vải Satinette thì đủ cả mũng ở xa hay gần, cứ gởi vải đến bổn hiệu, bổn hiệu cũng có trữ giày và các thứ giày đủ màu và hàng hiệu tốt giày là hiệu tốt hiệu và lãng (Semelles) quoi đe và quoi mông giá $ 1.00, ai muốn mua đôi sấp lớn được, nguyên $ 2, nỉ có mua thì trả sẽ gởi contre-remboursement. Xin khỏng nhiều sẽ, chỉ bán giá rẻ hơn vì có nhiều người biết giày tốt đến tăng lý cho giày đi trồng ra ca lăng, ít ngày sẽ thấy lợi đa một hay, hiệu tôi chưa con dường không đi đến đó.

Bổn hiệu cũng có bán các thứ hàng tơ nhuộm sẵn để may áo và những hàng bền nhiều thứ, như hàng nâu hàng áo (vân vân.....

BUI-QUANG-NHO
Bentre

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PANSEMENTS — LABORATOIRE — PRODUITS CHIMIQUES — DROGUERIE — HERBORISTERIE — BANDAGES

SPÉCIALITÉS — PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES

L. SOLIRÈNE

PHARMACIE PRINCIPALE

FONDÉE en 1865

SAIGON

SONO DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Chàng hãy thọ lịnh mà đi vào thành Cách-mia là thành chẳng xa đây cho lắm, mà trước khi vào thành, thì chàng hãy dừng chơn, cỗi hết y-phục chàng ra, lấy mỡ đựng trong hộp nầy mà thoa cùng hết cả mình chàng. Thoa rồi, chàng mặc áo đạo nầy vào và cột sợi dây lưng nầy, là dây lưng phép, vào ngang lưng chàng, mà đi vô tới cửa thành, thì tại đó có quân giữ cửa thành, thấy chàng sẽ hỏi rằng : « Ông thầy tu ! Ông ở phương nào mà đến ? Thì chàng trả lời như vầy : « Tôi là đức thầy, tôi ở bên Viễn-tây ngao du qua xứ Cách-mia nầy mà viếng linh thần Kê-xây-da. »

« Nàng nói tiếp : Chàng hãy biết rằng thần Kê-xây-da là một cái cõi thần rất linh thiêng, nhơn dân xứ ấy tưng trọng lắm. Nếu chàng nói rằng chàng ở phương xa, đến mà cầu nguyện vì thần ấy, thì dân cư tại đó sẽ bái quị nơi chơn chàng rồi hết lòng thành kính dắc chàng đến vua xứ đó là Ta-ruờ-g-hen, chừng vua sẽ giao chàng lại cho ông thầy cả tên là A-rang, là thầy coi chủ nơi đền thờ thần Kê-xây-da. Ông thầy cả nầy và hết thảy những thầy tu tại đó sẽ dắc chàng đến đền thờ, là một chỗ ngụy nga xinh tốt lạ lùng, không có tòa nhà nào trên trần thế mà bì đặng cái xinh tốt ; mà đền thờ nầy thì bao vậy chung quanh một cái hào nước sâu tới hai chục hắt tay, tay không lửa, mà nước sôi sụt sụt, chớn phía trên hào lại có lót sắt miếng rộng lớn, đỏ lòm và nóng như sắc để trong lò lửa vậy, nên không dễ gì mà vào trong đền thờ đó được. Chừng thầy cả sẽ nói với chàng rằng : « Nầy người chơn tu, là con đại hiền trên thế, ngại đã trăm ngàn khó nhọc mà đến chốn nầy đặng ra mắt thần Kê-xây-da, thì thần ở trong đền thờ đó, thần ở kio trong biệt liêu, người lòng phàm không thể thấy thần cho được. Còn ngại là bực chơn tu, thì ngài hãy vào mà ra mắt thần cho tọại lòng rồi sẽ trở về xứ sở. »

« Thầy A-rang nói với chàng như vậy, chàng hãy trả lời rằng chàng đốc lòng đến ra mắt thần Kê-xây-da. Chừng thầy A-rang nói rằng, muốn ra mắt thần, thì phải đi ngang qua cái hào nước sôi nầy mà qua chỗ sắt lót đường, thì mới vào chỗ thờ thần mới được. Chàng nghe nói thì chàng hãy vui mừng và đi sấn tới cho chầm bầm. Hộp mỡ chàng chà trong mình có phép làm cho chàng đi trên nước ấy cũng như đi trên đá và không có chảy phỏng chàng được ; chàng đi trên sắt đỏ cũng như đi trên đất bằng vậy. Chừng chàng vào tới chùa, chàng thấy thần Kê-xây-da, chàng hãy ở đó mà đọc kinh trọn một ngày, rồi sẽ trở ra mà về với thầy A-rang, thì thầy nhà chàng làm đồ đệ. Chàng ở đó với thầy mười bốn ngày, qua ngày thứ 15, chàng thừa lúc thầy ngủ mà thoa nơi mũi tay một thứ bột trắng tôi sẽ đưa cho chàng. Thầy ngửi bột ấy, thầy chết liền ; vua bèn tôn chàng lên làm thầy cả thế cho thầy. Chàng lên chức thầy cả rồi, chàng sẽ vào cung viếng hoàng-tử thành Cách-mia, nằm bịnh đã lâu, và các danh y đều chạy rồi. Chàng làm đâm miệng đọc một câu kinh thì hoàng-tử sẽ mạnh liền. Chừng danh tiếng của chàng sẽ đồn khắp xứ, người người sẽ coi chàng là bực thánh, rồi công-chúa Pha-rùi-na, nghe danh chàng, ái mộ lắm, sẽ ao ước ra mắt chàng. Thôi, thiếp không nói nữa, từ đó về sau, tự nơi chàng toan liệu mà làm. »

Tôi hứa sẽ làm y theo lời công-chúa. Giương-nã cận tôi ; nàng lại trao cho tôi một cái hộp đựng bột trắng và một miếng gì ấy xếp lại, trong giấy có biên một cẩm kinh là cẩm tôi đề đọc cho hoàng-tử lành bịnh. —Nàng lại nói rằng : Thôi, chàng hãy đi đi, mau đi cho xa chốn nầy, cho khỏi tay chị thiếp về gặp chàng. Nàng lại thở dài mà nói : « Thiếp phá phép của chị, thiếp cũng ngại, không biết chị sẽ hành phạt thiếp thế nào. » Tôi ngỏ nàng nói cầu chớt nầy, tôi cầm động lắm, nàng vì cứu tôi mà lo ngại cho nàng, thì lòng tôi cảm cảnh biết bao. Tôi bèn tỏ lời cảm tạ nàng nữa, cách rất thiết yếu. Nàng cũng như tôi là loại lòng vì việc riêng cho mỗi người ; đang còn bịnh rịnh, không nỡ chia lìa, mà bởi sự nàng phò-thầy Mê-rép-da về gặp, nên tôi phải giã từ rằng mà nơi con đường qua thành Cách-mia.

(Sau sẽ tiếp theo).

NOTA — *Chuyện Một ngàn lẻ một ngày, còn đăng nài kỳ báo nữa tại Ai?.*

Bổn-quán sẽ ấn hành « TICH PHẬT-TỔ », là : Tích thiệt, theo sách cổ đời trước tại Tây-phương-phật đi-truyền ;

Tích thiệt, không phải là chuyện hoang đàng bày đặt ra mà mua vui ;

Tích thiệt, sẽ dịch ra rõ ràng, có một tiếng nói một tiếng, có một câu nói một câu, người đích thảng thêm bớt chắt vào hết ;

Inống rằng Tích nầy rồi lý thế cho các ông các bà sẽn câu gửi chọc lòng thành, miệng niệm Nam-mô o-di-đà-phật !

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIỄN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

Hội nặt danh vốn hơn 25 triệu quan tiền Langsa đều đóng tất cả

Ở tại **SAIGON**, đường Belgique, môn bài số 15. — Nhà máy xay và kho trữ ở tại **CHOLON**

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BAN LÚA — GIỮM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — CHỞ LÚA — LÃNH LÚA GỞI KHO

Trước khi bán lúa, xin hỏi bổn hiệu ; nếu vì điều-chỉ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu, bổn-hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — *MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO HẾT.*

Phòng việc : *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦNTHƠ — Và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ

SAIGON. — IMP. DE L'UNION — TIRAGE : 3.500 EXEMPLAIRES — *L'Administrateur Gérant :* NGUYỄN-VĂN-CỦA

Tirage : 3170 ex

Saigon le 29 mars 1923